

RIKSADVOKATEN

Statsadvokatene

DERES REF.:

VÅR REF.:

2017/00301-006 KAK/ggr
810.6

DATO:

04.07.2017

STATSADVOKATMØTET 2017

Takk for sist og for aktiv og konstruktiv deltakelse under årets statsadvokatmøte i Trondheim.

På vanlig måte oppsummeres de pålegg/påminnelser og orienteringer som ble gitt under møtet. Embetslederne må formidle brevet til statsadvokatene. Det forutsettes også at statsadvokatene viderebringer pålegg mv. til politimestrene, påtalejuristene og andre berørte i regionen på hensiktsmessig måte. Brevet blir lagt ut på KO:DE og på riksadvokatens hjemmeside.

En innholdsfortegnelse ligger ved.

1. Inspeksjoner – innstramminger

Inspeksjoner er en del av statsadvokatenes fagledelse av politiet, og er forutsatt i Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til Den høyere påtalemyndighet. Det er stor oppmerksomhet rundt statsadvokatenes fagledelse, herunder inspeksjoner, og det er både tillit og forventninger til at statsadvokatene gjennomfører denne viktige delen av fagledelsen på adekvat og hensiktsmessig måte.

En samlet justiskomite uttalte så sent som i innstillingen til Stortinget om statsbudsjettet for 2017 (Innst. 6 S 2016-2017): "Komiteen viser til den viktige tilsynsoppgåva statsadvokatembeta har overfor politidistrikta, som inneber å kontrollere om kvaliteten, oppnådde mål og prioriteringer er i tråd med føringane frå Stortinget og riksadvokaten. Komiteen vil understreke at denne typen aktivitet ikkje må bli nedprioritert."

Velkjent er også uttalelsen fra justiskomiteens flertall i forbindelse med Stortingets behandling av politireformen (Innst. 306 S 2014-2015): "Flertallet vil også understreke at riksadvokatens prioriteringer på etterforskningsområdet etterleves og at tilsynsrapporter fra statsadvokater blir fulgt opp. Flertallet anser unnlatelser på disse feltene som svært alvorlige."

Riksadvokaten har som kjent støttet en utvikling i fagledelsen med en viss nedtoning av kontrollelementer til fordel for tiltak som direkte er rettet mot kompetanseheving i politiet på

områder der det er særskilt behov, jf. også rundskriv nr. 2/2012. Men det understrekes at det likevel forutsettes løpende kontroll og oversikt over straffesaksbehandlingen i politiet, og forøvrig dialog, planlegging og god gjennomføring av fagledelsen.

Det enkelte embete har over tid i realiteten vært gitt stor grad av autonomi i utøvelsen av fagledelsen, dvs. at den har vært lite preget av sentral styring. Riksadvokaten erfarer at fagledelsen – herunder inspeksjonene – har vært utført ulikt ved mange embeter: både i innhold, omfang og intensitet. Enkelte embeter utmerker seg positivt, andre negativt, og det er for store ulikheter i mellom. En fraværende fagledelse bidrar også til å svekke statsadvokatenes faglige autoritet, naturlig nok.

Inspeksjoner er ikke noe "valgfag"; de skal gjennomføres, og på en skikkelig og adekvat måte. Enkelte embeter, som ikke gjennomførte inspeksjoner i 2016, fikk i tildelingsbrevet beskjed om å levere tidsplan mv for årets inspeksjoner. En kan forvente en tettere oppfølging på dette feltet fra Riksadvokatembetets side fremover. Utgangspunktet må være at politidistriktene skal gis den samme oppfølging fra statsadvokatene uavhengig av hvor i landet distriktet er.

I mål- og prioriteringsrundskrivet for 2017 er det satt opp tre oppmerksomhetsområder ved tilsyn av politidistriktene i år. Det minnes om disse, som det forventes rapportering om:

- Straksetterforskning ("etterforskning på stedet") – hvor og hvordan den er organisert, og kvaliteten ved det arbeidet som utføres
- Hvordan de nye politidistriktene etterlever de sentrale og landsdekkende prioriteringer
- Tilrettelagte avhør – politiets oppfølging av sakene etter initialfasen (se også nedenfor)

2. Tilrettelagte avhør

I brev 7. april 2017 til statsadvokatene har riksadvokaten gitt nærmere retningslinjer for årets tilsyn med oppfølging av saker med tilrettelagte avhør. Hensikten er å få en situasjonsrapport som dekker hele landet, og som dekker det samme tema. Det innebærer en form for stikkprøvekontroll av et utvalg saker – men ikke fullstendig kvalitetsmessig gjennomgang av den enkelte sak – og innhenting av opplysninger og vurderinger fra det enkelte politidistrikt. Undersøkelsen skal munne ut i en rapport fra hvert enkelt embete hvor det redegjøres for funn og hvor det foretas en begrunnet vurdering av kvaliteten i politiets oppfølging av sakene. Rapporten skal være riksadvokaten i hende innen fredag 22. september 2017.

Politidirektoratet (POD) som rapporterer jevnlig til departementet om antall tilrettelagte avhør og fristoppfyllelsen i disse sakene, har tatt interesse for undersøkelsen, og arrangerte i den forbindelse 12. mai 2017 et møte med deltakelse fra Oslo statsadvokatembeter og Riksadvokatembetet.

Fra møtet formidles synspunkter og problemstillinger fra direktoratets side:

- Stor variasjon i antall avhør, eksemplifisert ved at politidistriktene Oslo og Vest tar i overkant av fire tilrettelagte avhør i året pr 1 000 barn i aldersgruppen inntil 15 år, mens gjennomsnittet i Finnmark og Troms er ca. 11
- Stor forskjell i måloppnåelsen (målt etter antall avhør innen frist)
- Stor variasjon i antall rettsmedisinske undersøkelser
- I enkelte politidistrikter synes det å være stor forskjell hvordan disse sakene behandles (f.eks. mellom saker om seksuallovbrudd og vold)
- Har tidsforløpet ved dialogutskifter konsekvenser for videre saksgang eller betydning for tidspunktet for påtaleavgjørelse?

Det er en utfordring bl.a. for POD å kunne forklare årsakene til de store forskjellene mellom politidistriktene på dette området. Riksadvokaten antar at det er begrenset hva statsadvokatenes tilsyn kan bidra med av avklaringer, men oppfordrer statsadvokatene til å være oppmerksomme på ovennevnte problemstillinger. Beskrivelse av prioriteringer og ressursbruk vil kunne gi nyttig informasjon ved den samlede kriminalitetsbekjempelsen på dette området.

3. Informasjonsplikten ved avhør av barn og sårbare voksne fritatt for vitneplikt

En minner om det som fremkommer i brev fra riksadvokaten 28. desember 2016, som gjenfinnes på hjemmesidens fane "dokumenter", under retningslinjer. Brevet inneholder også enkelte direktiver.

Brevet følger opp kjennelse fra Høyesterett i oktober 2016 (HR-2016-2171-A) hvor et dommeravhør ble avskåret som bevis fordi den fornærmede piken ikke var blitt gjort kjent med at forklaringen hennes mot faren kunne bli brukt som bevis i straffesak mot ham. Brevet oppsummerer rettstilstanden etter Høyesterettsavgjørelsen. Kort sagt er det nå slik at personer opptil 18 år med vitnefritaksrett, enten uttrykkelig må informeres om at politiforklaringen kan bli brukt i straffesak mot den nærstående eller så må politiet forsikre seg om at de er innforstått med dette, for at avhøret skal kunne brukes.

I brevet er det gitt direktiv om at aktuelle saker må gjennomgås for å få avklart om informasjonsplikten er oppfylt og om avhøret kan brukes som bevis, og det er stilt krav om at slik gjennomgang prioriteres. Gjennomgangen inneholder også pålegg om retting av eventuelle feil.

Brevet omtaler også valget mellom registrering av saker som mishandling i nære relasjoner eller enkeltstående kroppskrenkelser. I førstnevnte sakstype har barn mellom 12 og 15 år vitneplikt, i sistnevnte har alle barn over 12 fritaksrett. Riksadvokaten understreker at "valg" av kategori må skje ut fra sakens opplysninger, ikke ut fra antakelser om at volden trolig har vært mer omfattende enn hva det foreligger opplysninger om, og at politiet om mulig må sørge for at det gjennomføres etterforskning som kan bidra til å avklare omfanget før det tilrettelagte avhøret. Det bør gjøres bruk av tilleggsfristen i straffeprosessloven § 239 e fjerde ledd for å muliggjøre fremskaffelsen av mest mulig opplysninger før det tilrettelagte avhøret, både for å ha et best mulig grunnlag for avhør av barnet og for å treffe korrekt beslutning om hvorvidt barnet er fritatt for vitneplikt.

4. Avbrytelse av foreldelsesfrist og foreldelsesfristen etter forurensingsloven – viktigheten av korrekt informasjon

Riksadvokaten understreker viktigheten av at statsråden mottar korrekt informasjon fra påtalemyndigheten når det gis merknader til svar på spørsmål fra Stortinget. Statsadvokatene må derfor kontrollere både politiets faktumpresentasjon og rettsanvendelse før synspunkter fra politiet videreformidles til riksadvokaten. Statsadvokatene bes også påse at politijuristene har klart for seg hva som kreves for å avbryte foreldelsesfristen, og at distriktene har rutiner for hvordan de rent praktisk skal gå frem ved meddelelser av siktelsler.

Bakgrunnen for denne understrekning er følgende:

I mars i år sendte Miljøpartiet De Grønne et skriftlig spørsmål til justisministeren om hva som hadde skjedd da en alvorlig forurensningssak på Njord-feltet på Nordmøre var blitt henlagt på grunn av foreldelse.

Statoil oppdaget ultimo 2010 at alt av kjemikalieavfall som var blitt injisert i en såkalt injeksjonsbrønn i årene 2000 til 2006 var lekket ut i havbunnen. I alt var det snakk om 3400 tonn kjemikalier. Bellona anmeldte saken i oktober 2013, og et halvt år senere anmeldte også Miljødirektoratet samme forhold. Politiet var i tvil om foreldelsesfristen var på 2 eller 5 år. Tvil

omkring fristen skal ha ført til at politiet ikke iverksatte etterforskning, men begrenset seg til å ha en dialog med statsadvokaten om foreldelsesfrist. I september 2015 utferdiget politiet en siktelse i den hensikt å avbryte foreldelsesfristen.

Etter utferdigelsen av siktelsen skjedde det lite. Statoil gav senere uttrykk for at selskapet ikke har mottatt noen siktelse og i januar i år foreslo politiet overfor statsadvokaten at saken ble henlagt som foreldet, med den begrunnelse at siktelsen ikke var forkynt. Statsadvokaten henla saken som foreslått, men med den begrunnelse av siktelsen ikke var blitt meddelt.

I merknader fra påtalemyndigheten til departementet ble formidlet at på grunn av en såkalt glipp så ble ikke siktelsen sendt rekommandert, at dette ikke ble oppdaget i tide, og at ettersom politiet ikke kan dokumentere at siktelsen ble mottatt av Statoil, måtte saken henlegges.

I forbindelse med senere klagebehandling fant politiet likevel dokumentasjon for at siktelsen ble sendt Statoil rekommandert og at sendingen ikke kom i retur. Følgelig var det feil når riksadvokaten, basert på informasjon fra politiet, opplyste til departementet at siktelsen ikke ble sendt rekommandert til Statoil som forutsatt, og at saken måtte henlegges som foreldet fordi politiet ikke kunne dokumentere at siktelsen var mottatt av Statoil ASA. Det er tilstrekkelig at siktelsen er meddelt (jf. straffeloven 1902 § 69 første ledd annet punktum), hvilket den rekommanderte oversendelsen bekrefter.

Saken måtte likevel forbli henlagt som foreldet, idet foreldelsesfristen fortsatte å løpe etter at den først ble avbrutt fordi politiet ikke utviste tilstrekkelig aktivitet, jf. straffeloven 1902 § 69 tredje ledd annet punktum. Riksadvokaten har overfor statsråden beklaget sterkt at en er kommet i skade for å feilinformere departementet, med den følge at også Stortinget fikk uriktig informasjon.

Det bes notert at riksadvokaten i ovenfor nevnte klagesak har lagt til grunn at foreldelsesfristen etter forurensingsloven er 5 år.

5. Krav til original ankeerklæring og støtteskriv ved oversendelse av anker/frist for støtteskriv

Riksadvokaten hadde i 2016 en dialog med Høyesterett om rutiner ved oversendelse av anker og støtteskriv som resulterte i flere brev fra riksadvokaten til statsadvokatene (brev 6. mai 2016, to brev 15. juni d.s., og brev 30. september s.å.). Brevene henger sammen og er til dels overlappende, og innholdet kan oppsummeres slik:

Statsadvokaten, eventuelt politiadvokaten, setter en fristdato for støtteskriv fra forsvarer når slikt er varslet. Fristen skal normalt være på 14 dager. Forsvarer skal informeres om at saken vil bli sendt videre når fristen er utløpt. Først når nevnte frist er utløpt, sendes saken videre til lagmannsretten eller til riksadvokaten for videreforsendelse til Høyesterett, sammen med egne merknader.

Statsadvokaten, eventuelt politiadvokaten, innvilger selv utsatt frist for støtteskriv innenfor det som er rimelig.

Det er tilstrekkelig med oversendelse av skannede versjoner av signert anke og støtteskriv, både til ankeinstansen og til riksadvokaten. Mottas originalen i etterkant skal denne ikke videresendes, men bero hos mottaker til saksdokumentene kommer tilbake.

Gjenpart av oversendelsespåtegning skal sendes forsvarer, og det må fremgå av påtegningen at dette er gjort. På den måten unngås at riksadvokaten eller Høyesterett oversender påtegninger som allerede er sendt.

Bruk gjerne e-post til oversendelse av fristpåtegninger og oversendelsespåtegninger til forsvarer.

6. Om delegasjon i 21 års saker

Straffeprosessloven § 65 annet ledd regulerer riksadvokatens adgang til å overlate tiltalespørsmålet i saker med strafferamme 21 år. Om kriteriene vises til Rundskriv nr. 2/2015 (ajourført 20. oktober 2016) side 28.

Slik delegasjon innebærer at statsadvokaten selv også har kompetanse til å godta dommen, beslutte bruk av rettsmidler og eventuelt oppnevne politiaktør hvis det skulle være aktuelt.

Dersom riksadvokaten har besluttet delegasjon av tiltalespørsmålet må det fremgå av tiltalen at tiltalespørsmålet er delegert i medhold av straffeprosessloven § 65 annet ledd. Dersom dette ikke fremgår vil det ikke være mulig for domstolen å se at tiltalen er korrekt utferdiget av påtalemyndighet.

Ved overtredelse av straffeloven §§ 232 og 301 skal statsadvokaten ved oversendelse til riksadvokaten gi uttrykk for om saken egner seg for delegasjon, det vises i så måte til ovennevnte rundskriv på side 28. Også i andre sakstyper bør dette vurderes.

7. Innsendelse av dommer til godtakelse/anke – saksdokumenter

Det minnes om at riksadvokaten ikke har behov for alle sakens dokumenter ved innsendelse av dom til godtakelse/anke. Også ved andre oversendelser bør statsadvokatene vurdere behovet for oversendelse av komplette saksdokumenter.

8. Innsendelse av dommer til godtakelse – absolutt ankefrist

Straffeprosessloven § 310 tredje ledd annet punktum fastsetter som kjent at den absolutte ankefrist for ankeberettiget påtalemyndighet løper ut fire uker etter at dommen kom inn til den påtalemyndighet som utførte aktoratet. Ikke helt sjelden forekommer det at riksadvokaten som ankeberettiget mottar dommer for godtakelse etter utløpet av denne fristen. I så fall har spørsmålet om godtakelse verken realitet eller aktualitet, hvilket åpenbart er uheldig, uavhengig av det konkrete domsresultat. Det innskjerpes at statsadvokatene må etablere rutiner som sikrer at dommer i saker der riksadvokaten er ankeberettiget, oversendes i god tid før ankefristens utløp. Dette gjelder også når lagmannsretten etter anke fra den domfelte har fastsatt samme straff som tingretten, og tingrettens dom ble godtatt av riksadvokaten.

9. Særreaksjoner – utferdigelse av tiltalebeslutning – kompetanseregler

I alle særreaksjonssaker som skal behandles for domstolene, skal det utferdiges tiltalebeslutning. Det gjelder både dersom påtalemyndigheten ikke tar til følge domfeltes begjæring om opphør av overføring til tvungent psykisk helsevern eller tvungen omsorg og ved sak etter påtalemyndighetens initiativ om opprettholdelse av slik reaksjon utover treårsfristen i straffeloven § 65 fjerde ledd.

Kompetansespørsmål i saker om opphør/forlengelse er omtalt i riksadvokatens særreaksjonsrundskriv (nr. 4/2001 punkt VII,4) og på tidligere statsadvokatmøter. Sammenfatningsvis gjelder følgende: Statsadvokatene treffer beslutning om opphør av særreaksjon for utilregnelige i alle saker. I saker med riksadvokattiltale sendes tilrådning til riksadvokaten i alle tilfeller der spørsmålet om forlengelse skal bringes inn for retten, enten det skjer etter domfeltes eller påtalemyndighetens initiativ.

10. Rettsanmodninger til land som står fjernt fra vår rettskultur – vurderinger av risiko for dødsstraff og menneskerettsbrudd – avgrensning av anmodningen til det nødvendige

Det understrekes at statsadvokatene har et ansvar for å gjøre selvstendige vurderinger knyttet til risiko ved rettslig samarbeid med stater som står fjernt fra vår rettskultur. I slike saker kan det være en problemstilling at utlevering av informasjon i forbindelse med en rettsanmodning medfører risiko for at personer i den forespurte stat utsettes for dødsstraff, tortur eller ulike former for menneskerettsbrudd.

Dersom det er grunn til slik bekymring, ut fra generell bakgrunnskunnskap om det enkelte land eller konkrete opplysninger fra media eller annet hold, må statsadvokatene gjøre nærmere undersøkelser. Generell informasjon kan finnes i ulike åpne kilder som Landinfo, ikke minst FN-rapporter, herunder i periodiske rapporter fra Human Rights Council og torturkomiteen. Det kan videre være aktuelt å innhente informasjon gjennom Kripos og Eurojust om erfaringer fra tidligere rettslig samarbeid med den aktuelle stat. I særlige tilfeller kan det også være grunn til å kontakte Utenriksdepartementet, hvilket i så fall gjøres gjennom riksadvokaten.

På bakgrunn av den innhentede informasjon må det gjøres en grundig vurdering av hvilke opplysninger det er forsvarlig å oversende den fremmede stat. Rettsanmodningen bør under enhver omstendighet avgrenses til det som er nødvendig av hensyn til behandlingen av den norske straffesaken. Hvorvidt det – i politisporet – skal utleveres informasjon med annet formål, må vurderes for seg dersom det er aktuelt.

11. Betydningen av Grunnloven § 102 for adgangen til avvergende metodebruk

Grunnloven § 102 begrenser adgangen til husransaker til "i kriminelle tilfeller", og det har vært reist spørsmål om hvorvidt dette begrenser adgangen til avvergende metodebruk i tilfeller der det ikke er mistanke om at det allerede er begått noe straffbart som har sammenheng med den kriminalitet som søkes avverget. Problemstillingen har vært reist for inngripende metodebruk rettet mot private hjem, herunder hemmelig ransaking og romavlytting, og ble fremhevet i NOU 2009: 15. På bakgrunn av det som fremkom i utredningen, uttalte riksadvokaten bl.a. følgende i brev 10. juli 2009:

"Riksadvokaten kan vanskelig forstå at straffeprosessloven § 222d, iaktatt vilkårene for å iverksette etterforskning i samme lovs § 224 og riksadvokatens rundskriv av 22. desember 1999, sammenholdt med "vesentlighetskravet" i førstnevnte bestemmelses tredje ledd, vil bli bedømt som grunnlovsstridig ved f.eks. romavlytting av privat bolig.

Det antas at i de fleste saker hvor § 222d i dag anvendes som hjemmelsgrunnlag for bruk av "hemmelig" ransaking eller romavlytting i private hjem, er det rimelig grunn til å tro at det allerede er begått eller begås en straffbar handling som har sammenheng med den potensielle alvorlige kriminelle handling som søkes avverget.

Dersom det i praksis likevel oppstår saker hvor politiet/påtalemyndigheten ikke har en viss kunnskap (rimelig grunn til å tro) om begåtte straffbare handlinger, og bruk av tvangsmidler for å avverge alvorlig kriminalitet er en aktuell problemstilling, skal følgende iakttas:

1. Foreligger vilkårene i straffeprosessloven § 222d, slik bestemmelsen i dag lyder, kan påtalemyndigheten fremme begjæring til retten om romavlytting av privat bolig og/eller ransaking av tilsvarende med utsatt underretning.
2. Ved slike begjæringer skal påtalemyndigheten uttrykkelig omtale spørsmålet om mulig grunnlovsstrid med relevante henvisninger til NOU 2009: 15 for å bidra til at

problemstillingen belyses i full bredde.

3. Muntlige forhandlinger bør begjæres.
4. Ved eventuell anke bør spørsmålet om grunnlovsstrid begjæres behandlet separat i full offentlighet.
5. Hurtigkobling er i slike tilfelle ikke en aktuell problemstilling med mindre tunge nødrettslige hensyn gjør seg gjeldende."

Problematikken har nå igjen fått aktualitet ved at Nasjonal Institusjon, i en temarapport fra 2016 "Grunnloven § 102: Hva må ikke finne sted, unntatt i hvilke tilfeller?" og i oppsummeringen av denne i sin årsrapport for samme år, har gitt uttrykk for at tvangsmiddelbruk etter straffeprosessloven § 222 d kan være grunnlovsstridig, også slik den lyder etter lovendringen 17. juni 2016 nr. 54.

I brev 19. mai 2017 til politimestrene og statsadvokatene gav riksadvokaten uttrykk for at de ovenfor nevnte direktivene fortsatt kan legges til grunn for påtalemyndighetens håndtering av grunnlovsproblematikken, med det tillegg i punkt 2 at rettskildebildet må suppleres med Justis- og beredskapsdepartementets grunnlovstolkning, slik den kommer til uttrykk i Prop. 68 L (2015–2016), og Nasjonal Institusjons imøtegåelse av departementets argumentasjon.

12. Internasjonale etterlysninger for pågrepelse

Det minnes om at vurderingen av om man skal begjære utlevering fra utlandet må foretas før det foretas etterlysning internasjonalt for pågrepelse, og det må revurderes fortløpende om etterlysningen skal opprettholdes, innskrenkes til færre land eller avlyses. Denne vurderingen kan ikke tas etter pågrepelse, da må man begjære utlevering med mindre det (helt unntaksvis) kommer til nye opplysninger som rokker ved mistankegrunnlaget. Etterlysninger kan gjøres i SIS i ett eller flere Schengen-land eller gjennom Interpol i ett, flere eller alle land globalt. Etterlysningen kan endres fortløpende, og i barne bortføringsaker er det mulig å etterlyse kun barnet og/eller bortfører.

13. Anke i utleveringssaker (ankefristen er 3 dager)

Det minnes om riksadvokatens brev av 10. mars 2015 om at den politiadvokat som er ansvarlig for utleveringssak umiddelbart må ta kontakt med Sivilavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet med spørsmål om anke der retten har kommet til at utlevering vil stride mot utleveringsloven § 7 om grunnleggende humanitære hensyn, samt i andre saker hvor det fremstår om uklart om påtalemyndigheten bør anke.

14. European Investigation Order (EIO)

Fra 22. mai 2017 trådte et nytt EU-direktiv i kraft mellom EU-statene, unntatt Danmark og Irland som har reservert seg. Direktivet EIO erstatter samtlige konvensjoner for rettslig samarbeid i straffesaker mellom EU-statene, og innebærer en gjensidig anerkjennelse av avgjørelser fra myndighetene i landene som er tilknyttet EIO. I praksis betyr det at en avgjørelse fra f.eks. en fransk dommer om ransaking i Gøteborg vil bli effektivert av svensk politi uten at det blir truffet noen formell ransakingsbeslutning i Sverige. EIO oppstiller også korte tidsfrister for effektiveringen av etterforskningsordren. EIO omfatter ikke Norge og berører ikke oss direkte. Alle de "gamle" konvensjonene gjelder fortsatt mellom Norge og EU-statene. Men indirekte kan EIO få virkning f.eks. ved at våre rettsanmodninger blir nedprioritert. Riksadvokaten har i brev av 20. mars 2017 tatt opp med Justis- og beredskapsdepartementet om Norge bør slutte seg til ordningen. Vi har lagt til grunn at det i så fall vil bli en ordinær høringsrunde. Dersom det fra norsk side besluttes at vi skal slutte oss til EIO må tilslutningen også vedtas fra EU-statenes side,

som i tilfelle vil ta tid. Dersom påtalemyndigheten i politiet erfarer denne form for nedprioritering som her beskrives, bes et kort notat sendt tjenesteveg til Riksadvokatembetet.

15. Kommunikasjonskontroll og romavlytting 2016

Alle politidistrikt samt Kripos har benyttet kommunikasjonskontroll som etterforskningsmetode i 2016. Totalt dreide det seg om 135 saker og 793 telefoner og andre kommunikasjonsanlegg, i hovedsak mobiltelefoner. Bruk av IMSI-catcher og såkalt "stille sms" fant sted i et begrenset antall saker. 316 mistenkte personer ble undergitt slik metodebruk i 2016.

Snaut 35 % av telefonkontrollene ble iverksatt etter ordre fra påtalemyndigheten. Domstolen har i alle saker tatt stilling til spørsmålet om ettergodkjenning.

I halvparten av kommunikasjonskontrollsakene var mistankegrunnlaget narkotikakriminalitet. De øvrige sakene dreide seg om annen alvorlig kriminalitet, bl.a. drap/drapsforsøk/drapsforbund, krigsforbrytelser, grov kroppsskade, ildspåsettelse, voldtekter/andre seksuallovbrudd, grove ran, grov menneskehandel, grov korrupsjon, grove tyverier/bedragerier/dopingforbrytelser som ledd i organisert kriminalitet mv.

Basert på innberetninger fra politimestrene gav ca. 45 % av sakene resultater i form av pågripelser, beslag og/eller informasjon av bevis- og etterforskningsmessig verdi. Kriminelle nettverk i tilknytning til narkotikakriminalitet, grove tyverier og bedrager er avdekket.

Romavlytting ble brukt av 5 politidistrikt i til sammen 10 saker. Politiet har formidlet at metodebruken gav informasjon av etterforsknings- og bevismessig verdi i halvparten av sakene. 30 mistenkte personer ble undergitt romavlytting i 2016.

16. Ny hjemmeside og nytt intranett for Den høyere påtalemyndighet

Vi er i gang med webprosjektet; ny hjemmeside og nytt intranett. Når det gjelder intranett, skal vi straks i gang med å bestemme innhold. Målet er at intranettet skal være både en nyhetsformidler, infobank og et arbeidssted; altså at den gir god infoflyt internt og effektiviserer arbeidsprosesser.

På hjemmesiden skal vi – i tillegg til de siste nyhetssakene – ha følgende hovedmenypunkt på forsiden:

- *Om oss*: info om riksadvokaten, statsadvokatembetene
- *Presse*: ny samleside for pressen med nyheter, nedlastbare bilder, publikasjoner statistikk etc
- *Dokumenter*: ni typer dokumenter, som rundskriv, årsrapporter, inspeksjonsrapporter etc. Man skal kunne søke i dokumentene med tre filtersøk (type dok, embeter og dato), samt i fritekstsøk.
- *Karriere*: info om arbeid i Den høyere påtalemyndighet, hospitant-/lærlingeordning, ledige stillinger etc.

I forbindelse med nye inter- og intranettsider utarbeider vi en ny grafisk profil, med ny logo, nye farger og skrifttyper. Det er viktig at denne følges opp av alle; bl.a. med å overføre gamle presentasjoner i ny power point-mal.

Riktig god sommer!

Neste møte finner sted på Gardermoen 30. – 31. mai 2018 med Økokrim som teknisk arrangør. Med todagers møte må det påregnes fremmøte kl. 10.00 og avslutning rundt kl. 16.00. I 2019 er Hordaland teknisk arrangør og møtet finner sted 4. – 6. juni. For ordens skyld minnes om at det er møteplikt for statsadvokatene ved statsadvokatmøtene.

Tor-Aksel Busch
(sign)

Kjerstin A. Kvande
førstestatsadvokat
(sign)